

6 Σεπτεμβρίου 1955

Πογκρόμ στην Πόλη

Το Κυπριακό βρισκόταν σε έξαρση, στα 1955. Την 1^η Απριλίου, η ΕΟΚΑ (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών), ξεκινούσε τον ένοπλο αγώνα, ύστερα από την αποτυχία των αγγλοελληνικών διαπραγματεύσεων (

[β](#)

[λ. 1.4.1955](#)

). Στις 23 Αυγούστου, ο πρωθυπουργός της Τουρκίας, Αντνάν Μεντερές, δήλωνε πως η Κύπρος ή θα έμενε κάτω από την αγγλική κυριαρχία ή θα δινόταν στη χώρα του. Στις αρχές Σεπτεμβρίου, μια τριμερής διάσκεψη ξεκινούσε τις εργασίες της στο Λονδίνο. Για τις 7 του μήνα, η τουρκική κυβέρνηση είχε δώσει άδεια να γίνει συλλαλητήριο «κατά των ιμπεριαλιστικών βλέψεων της Ελλάδας στην Κύπρο». Το προηγούμενο απόγευμα, 6 Σεπτεμβρίου 1955, η εφημερίδα «Ινσταμπούλ Εξπρές» κυκλοφόρησε με τεράστιους τίτλους: «Βόμβα κατέστρεψε το σπίτι, όπου γεννήθηκε ο Κεμάλ Ατατούρκ, στη Θεσσαλονίκη». Το είπε και το κρατικό τουρκικό ραδιόφωνο. Έλειψε, όμως, ο συγχρονισμός: Η βόμβα έσκασε καμιά ώρα αργότερα, ενώ στην Πόλη πλήθη αγανακτισμένων Τούρκων πολιτών μαζεύονταν ήδη ζητώντας εκδίκηση.

Στις 5 το απόγευμα, ομάδες νεαρών συγκροτούσαν μαχητικές διαδηλώσεις στις συνοικίες της Κωνσταντινούπολης. Κάποιοι ανάμεσά τους άρχισαν να φωνάζουν «Θάνατος στους Γκιαούρηδες». Από τις 6, ξεκίνησαν οι επιθέσεις και οι λεηλασίες ελληνικών καταστημάτων. Ως τις 8, η κατάσταση είχε ξεφύγει από τον έλεγχο των κυβερνητικών πρακτόρων. Οι επιθέσεις απλώθηκαν στις συνοικίες, ο όχλος έβαζε φωτιά στις εκκλησίες, ανέτρεπε τάφους, λήστευε. Τα πρακτορεία μεταδίδανε φρικιαστικές εικόνες. Η προβοκάτσια στρεφόταν εναντίον του Μεντερές. Στις 8.30', έφιππη αστυνομία και πυροσβεστική προσπάθησαν να διαλύσουν τα στίφη. Δεν τα κατάφεραν. Οι φωτιές αποτέφρωναν εκκλησίες κι ολόκληρες ελληνικές συνοικίες. Στις 10 τη νύχτα, κλήθηκε ο στρατός. Μεσάνυχτα, κηρύχθηκε ο στρατιωτικός νόμος. Μέσα στον χαμό, 2.057 Τούρκοι συνελήφθησαν για διαρπαγές και καταστροφές.

Τρομακτικός ο απολογισμός: Δυο Έλληνες νεκροί. Ο ένας, γέρος καλόγερος που κάηκε

ζωντανός μέσα στη μονή Βαλουκλή, όπου συλήθηκαν και οι τάφοι των πατριαρχών. Συλήθηκε και το ελληνικό νεκροταφείο του Σισλή. Από τις 84 χριστιανορθόδοξες εκκλησίες της Πόλης, έμειναν άθικτες οι εννέα. Οι 29 καταστράφηκαν από πυρκαγιές, οι 46 λεηλατήθηκαν. Ούτε οι σχολές γλίτωσαν. Αφαιρέθηκαν όσα μπορούσαν να μεταφερθούν, από τα ασημικά ως τα μολύβια του «Ζάππειου Παρθεναγωγείου» και της «Μεγάλης του γένους Σχολής». Καταστράφηκαν εγκαταστάσεις ελληνικών εφημερίδων. Ο παγκόσμιος τύπος, την άλλη μέρα, μιλούσε για βαρβαρικές επιδρομές. Ο Μεντερές έκανε δηλώσεις: Έφταιγαν οι κομμουνιστές. Στη Θεσσαλονίκη, συνελήφθησαν ως δράστες της βομβιστικής ενέργειας ο φύλακας του τουρκικού προξενείου Μεχμέτ Χασάν Ογλού και ο φοιτητής Οκτάι Εγκίν που αφέθηκε προσωρινά ελεύθερος και το έσκασε στην Τουρκία, όπου του έγινε υποδοχή ήρωα.

Πέντε χρόνια αργότερα, στα 1960, ο Μεντερές ανατράπηκε από τον στρατό, δικάστηκε, καταδικάστηκε και εκτελέστηκε. Ανάμεσα σ' αυτά, για τα οποία βρέθηκε ένοχος, ήταν και το πογκρόμ στην Πόλη. Ο ίδιος ο Μεντερές, στην απολογία του, το είχε χαρακτηρίσει πατριωτική πράξη.

1566: Πεθαίνει ο Σουλεϊμάν Α' ο Μεγαλοπρεπής, γνωστός ως «Αυτός που δίνει τον νόμο». Ήταν Σουλτάνος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από το 1520.

1757: Γεννιέται ο Γάλλος ευγενής και μεταρρυθμιστής, Μαρί Ζοζέφ Πολ Υβ Ρος Μαρκήσιος ντε Λαφαγιέτ. Πήρε το όνομα «Ήρωας των δύο κόσμων» για τις μάχες του ενάντια στους Βρετανούς, στον πόλεμο για την Αμερικανική Ανεξαρτησία. Στη Γαλλία, εκλέχτηκε στην Εθνοσυνέλευση του 1789.

1914: Στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, αρχίζει η πρώτη μάχη του Μάρνη σε μέτωπο 300 μιλίων,

όταν οι Γάλλοι αντεπιτίθενται στους Γερμανούς.

1940: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, οι δυνάμεις του Άξονα εξαναγκάζουν τον βασιλιά της Ρουμανίας, Κάρολο Β', να παραιτηθεί για χάρη του γιου του, Μιχαήλ.

1970: Παλαιστίνιοι επαναστάτες κάνουν αεροπειρατεία σε τέσσερα αεροπλάνα που ταξίδευαν από την Ευρώπη στην Νέα Υόρκη. Ένα τζάμπο του Παναμά ανατινάχτηκε την επόμενη μέρα στο Κάιρο και δύο Μπόινγκ 707 που προσγειώθηκαν στην περιοχή Ντάουσον στο Τζόρνταν, ανατινάχτηκαν στις 12 Σεπτεμβρίου. Το τέταρτο αεροπλάνο προσγειώθηκε στο Λονδίνο και η αεροπειρατής Λεϊλά Κχαλντ συνελήφθη.

1991: Η Σοβιετική Ένωση αναγνωρίζει ως ανεξάρτητες τις βαλτικές δημοκρατίες της Εσθονίας, της Λετονίας και της Λιθουανίας.

Η 6^η Σεπτεμβρίου στον πολιτισμό

6 Σεπτεμβρίου 1997

Νταϊάνα, η λαίδη Ντι

Ήταν το τρίτο και τελευταίο παιδί του υποκόμη Έντουαρντ Τζον Σπένσερ, σπούδασε στην Ελβετία και επέστρεψε στην Αγγλία δασκάλα σε παιδικούς σταθμούς. Η Νταϊάνα Σπένσερ γεννήθηκε την 1^η Ιουλίου 1961, έκανε παρέα με τα νεότερα παιδιά της βασίλισσας Ελισάβετ Β' της Αγγλίας, πρίγκιπες Αντριου και Έντουαρντ, αλλά παντρεύτηκε τον διάδοχο του θρόνου, Κάρολο, με τον οποίο διατηρούσε φιλική σχέση από το 1980. Ο αρραβώνας αναγγέλθηκε τον Φεβρουάριο του 1981 και ο γάμος έγινε λαμπρός στις 29 Ιουλίου 1981. Τον παρακολούθησαν εκατομμύρια τηλεθεατές σε όλο τον κόσμο. Η Νταϊάνα έγινε πριγκίπισσα της Ουαλίας. Ο κόσμος την αποκαλούσε Λαίδη Ντι. Στις 21 Ιουνίου 1982, γέννησε τον πρίγκιπα Ουίλιαμ Άρθουρ Φίλιππο Λουδοβίκο και στις 15 Σεπτεμβρίου 1984 τον πρίγκιπα Ερρίκο Κάρολο Αλβέρτο Δαβίδ. Κι ενώ η δημοτικότητά της ανέβαινε καθώς δραστηριοποιήθηκε σε κοινωνικές, φιλανθρωπικές και εκδηλώσεις προστασίας των παιδιών και των ασθενών με AIDS, η προσωπική της ζωή δεν πήγαινε καλά. Στα 1992, ουσιαστικά χώρισε από τον διάδοχο του θρόνου. Συνέχισε να ασκεί τα καθήκοντά της ως μέλλουσα βασίλισσα αλλά πια ήταν κοινό μυστικό ότι ο γάμος της είχε ναυαγήσει. Στις 12 Ιουλίου 1996, ο πρίγκιπας Κάρολος και η πριγκίπισσα Νταϊάνα συμφώνησαν στους όρους του διαζυγίου τους, δίνοντας τέλος σ' έναν 15χρονο γάμο. Το τυπικό διαζύγιο εκδόθηκε στις 28 Αυγούστου 1996.

Αυτή η κατάληξη την έκανε ακόμα πιο δημοφιλή καθώς συνέχιζε τις δραστηριότητές της. Σε κάθε της βήμα, δημοσιογράφοι και φωτορεπόρτερ την ακολουθούσαν. Ένα χρόνο μετά το διαζύγιό της, στις 31 Αυγούστου 1997, σκοτώθηκε ξημερώματα στο Παρίσι, σε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα, στην προσπάθειά του συνοδού της να ξεφύγει από τους φωτορεπόρτερ. Ξέσπασε παγκόσμιος θρήνος. Στις 6 Σεπτεμβρίου 1997, περίπου δυόμισι δισεκατομμύρια άνθρωποι από όλον τον κόσμο παρακολούθησαν από τους τηλεοπτικούς δέκτες ή από κοντά στο Λονδίνο την κηδεία της.

1522: Ο Χουάν Σεμπάστιαν Ντελ Κάνο ολοκληρώνει τον πρώτο περίπλου του κόσμου. Ξεκίνησε από την Σεβίλλη της Ισπανίας το 1519 με πέντε πλοία και 270 άνδρες, με αρχηγό τον Φερδινάνδο Μαγγελάνο. Έφτασε πίσω στην Ισπανία με ένα πλοίο και πλήρωμα 20 ατόμων, έχοντας πάρει την αρχηγία, μετά τον θάνατο του Μαγγελάνου.

1766: Γεννιέται ο Ιωάννης Ντάλτον, Άγγλος φυσιοδίφης και χημικός, ιδρυτής της ατομικής θεωρίας και μελετητής της πάθησης των ματιών που ονομάστηκε δαλτονισμός (αχρωματοψία). Πέθανε το 1844.

1791: Πρεμιέρα (στην Πράγα) της όπερας «Η μεγαλοψυχία του Τίτο» («La clemenza di Tito»), τελευταίας του Μότσαρτ.

1876: Γεννιέται ο Σκοτσέζος φυσιολόγος Τζον Τζέιμς Ρίκαρντ Μακλέοντ. Μαζί με τον σερ Τσαρλς Μπάντινγκ, ανακάλυψε την ινσουλίνη το 1921 και οι δυο τους κέρδισαν το Νόμπελ Ιατρικής το 1923.

1997: Η Ελληνίδα Ισαβέλλα Δάρα αναδεικνύεται μισ Ευρώπη.

2007: Σε ηλικία 71 χρόνων, πεθαίνει ο διάσημος Ιταλός τενόρος Λουτσιάνο Παβαρότι. Είχε γεννηθεί στις 12 Οκτωβρίου 1935.

2011: Το εφετείο αθλώνει λόγω αμφιβολιών τους Κώστα Κεντέρη και Κατερίνα Θάνου για το «τροχαίο» της παραμονής των Ολυμπιακών αγώνων του 2004». Ο προπονητής τους, Χρήστος Τζέκος, καταδικάστηκε σε ένα χρόνο φυλάκιση με αναστολή για «κατοχή παράνομων ουσιών».

2015: Οι Κατερίνα Νικολαΐδου και Σοφία Ασουμανάκη κατακτούν το ασημένιο μετάλλιο στο διπλό σκιφ γυναικών, στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα κωπηλασίας, στο Εγκεμπελέτ της Γαλλίας. Πρώτες οι Νεοζηλανδές, τρίτες οι Γερμανίδες.

2018: Σε ηλικία 82 χρόνων, πεθαίνει ο Αμερικανός αστέρας του κινηματογράφου, Μπαρτ Ρέινολντς.

2021: Σε ηλικία 88 χρόνων, πεθαίνει ο σπουδαίος Γάλλος ηθοποιός Ζαν Πωλ Μπελμοντό.

